

Frumvarp til laga um breytingar á lögum um Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins nr. 83/2003 (Greiningar- og ráðgjafarstöð)

Niðurstöður úr samráðsgátt

Drög að frumvarpinu voru birt almenningi til umsagnar í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum Ísland.is 13. nóvember 2020 og var veittur frestur til 27. nóvember 2020 (mál nr. S-245/2020). Þrjár umsagnir bárust í gegnum samráðsgátt frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga, Landssamtökunum Þroskahjálpar og Akureyrarbæ.

Í öllum umsögnunum komu fram athugasemdir við að lögbundið hlutverk Greiningar- og ráðgjafarstöðvar væri ekki víkkað út til fatlaðra ungmenna á aldrinum 18–24 ára, sbr. lið G.5. í framkvæmdaáætlun í málefnum fatlaðs fólks 2017–2021. Vegna þessara athugasemda er tekið fram að í frumvarpi þessu er lögð áhersla á þjónustu við börn enda tengist framlagning þess yfirstandandi vinnu við breytingar í þágu barna. Útvíkkun hlutverks Greiningar- og ráðgjafarstöðvar til fatlaðra ungmenna sem eru eldri en 18 ára er til skoðunar í félagsmálaráðuneytinu.

Í umsögnum Sambands íslenskra sveitarfélaga og Akureyrarbæjar var gerð athugasemd við að ekki væri sérstaklega fjallað um landshlutateymi sem samþætta þjónustu við börn í heimabyggð í frumvarpinu, sbr. lið G.3. í framkvæmdaáætlun í málefnum fatlaðs fólks 2017–2021. Í gildandi lögum er kveðið á um skyldu Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins til að þjóna landinu öllu. Starfsemi svonefndra landshlutateyma, sem hafa það einkum að markmiði að færa þjónustu Greiningar- og ráðgjafarstöðvar nær heimabyggð, rúmast innan ákvæða gildandi laga og frumvarpsins. Er því ekki þörf á að leggja til sérstaka lagastoð fyrir starfsemi landshlutateyma í frumvarpinu.

Í umsögn Sambands íslenskra sveitarfélaga var lögð áhersla á að í starfi stofnunarinnar væri ráðgjafarhlutverkið í forgrunni. Lagði sambandið því til að nafn stofnunarinnar yrði breytt í Ráðgjafar- og greiningarstöð. Við vinnslu frumvarpsins var sérstaklega tekið til skoðunar hvort breyta ætti heiti stofnunarinnar á þennan hátt. Niðurstaða þess var að ávinningur af slíkri breytingu myndi ekki vega upp á móti kostnaði við nafnabreytingu sem birtist m.a. í því að breyta þyrfti heimasíðu og netföngum hjá stofnuninni. Í umsögn sambandsins var jafnframt gerð athugasemd við að ekki væri fjallað um stigskiptingu þjónustu í frumvarpinu. Vegna athugasemdarinnar er tekið fram að í 2. mgr. 9. gr. frumvarps til laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna er gert ráð fyrir því að þjónusta sé skilgreind á þjónustustig með reglugerðum. Verði frumvarpið að lögum mun þjónusta Greiningar- og ráðgjafarstöðvar verða stigskipt í reglugerð og því ekki ástæða til að fjalla um stigskiptinguna í lögum.

Í umsögn Þroskahjálpar voru gerðar athugasemdir við að hvergi væri getið um að samráð skyldi haft við hagsmunasamtök fatlaðs fólks eða aðra hópa notenda þjónustunnar. Vegna þessarar athugasemdar er bent á að þegar er lögfest samráð við hagsmunasamtök og notenda-hópa fatlaðs fólks í lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, nr. 38/2018. Í því sambandi er sérstaklega vísað til samráðs um tillögu að þingsályktun um framkvæmdaáætlun í málefnum fatlaðs fólks, sbr. 37. gr. laganna, en eins og fram kemur í gildandi framkvæmdaáætlun tekur hún meðal annars til verkefna Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins. Er því ekki talin ástæða til að fjalla sérstaklega um samráð um verkefni stofnunarinnar í frumvarpi þessu.

Í umsögnum komu jafnframt fram athugasemdir við hugtakanotkun, samvinnu stofnana og gjaldtökuheimildir. Þessar athugasemdir urðu tilefni til minni háttar breytinga á frumvarpinu.